

1. POGLAVLJE

POČETKOM VELJAČE Rachel Fielding uživala je u sjajnoj karijeri kao osoba zadužena za odnose s javnošću internetskih tvrtka, vezi s muškarcem koji joj je redovito kupovao cvijeće i odijevao se bolje od nje, kućnoj pomoćnici i tenu zahvaljujući kojemu je izgledala tri godine mlađe od svojih trideset devet.

No do drugoga tjedna u mjesecu jednim je potezom uspjela izgubiti ljubav života, stan u Chiswicku i posao. Istoga je jutra Rachel također otkrila prvu sijedu vlas, koja joj se u gustoj tamnoj kosi isticala poput bijele vrane, i primila poruku od svoje sestre Amelie koja se na nju okomila zato što je svojoj nećakinji zaboravila čestitati peti rođendan, rekavši da »to što nema djece ne znači da može biti tako prokleta sebična«.

Otkaz, prekid veze ili prva sijeda vlas bili su dovoljno depresivni sami po sebi. No sve troje zajedno bilo je previše čak i za nekoga tko je osposobljen u uljepšavanju loših vijesti. Trenutačno je čeznula, *žudjela* zapravo, za tim da lice zarije u lokvu sladoleda Bailey's, uz zvuke Joy Divisiona. Umjesto toga, sjedila je na plastičnome stolcu u odvjetničkom uredu u Longhamptonu, gradiću u kojemu je glavna vijest bila dolazak lanca supermarketa Waitrose, i slušala predavanje o zakonu o nasljeđivanju od sredovječnog odvjetnika koji ju je neprestano oslovljavao »gospodična Fielding« a sebe »ja osobno«.

Rachel je upravo naslijedila ono što je Gerald Flintu »bilo drago da može nazvati velikim posjedom«, ali u tome se trenu mogla usredotočiti samo na činjenicu da i ona, baš kao i njezina pokojna teta Dot prije nje, srlja u razvodnjen polusvijet psećega krzna i gotovih obroka za jednu osobu. Svaki put kada bi pokušala misli usmjeriti na svoju novu zadaću izvršitelja oporuke i zapravo jedinog nasljednika Dotina imanja, koje se sastojalo od obiteljske kuće, štenara, pasa, još pasa i još ponekog psa, Oliverov tamnooki pokvaren lik prostrujao bi joj glavom poput mazohističkog motiva na zaslonu računala: njegovo lice u trenutku kada ga je suočila s potvrđama plaćenih računa — šok, zatim strah, zatim, na njezin užas, tračak onoga za što sada zna da je bila samodopadnost.

»Jesam li vas izgubio, gospodična Fielding?«

Rachel snažno zadrhti, a zatim pozornost usmjeri na sastanak. *Saberite se, naredi sama sebi. Otišao je. Ti si ovdje. Ovo je važno.*

»Pratim vas, gospodine Flint«, reče i olovkom zakuca po bilježnici. »Zapravo i ne. Možete li samo kratko ponoviti koje su moje dužnosti, kao izvršiteljice oporuke?«

Gerald je sjedio za radnim stolom ispod velikog realističnog portreta svojih namješteno ozbiljnih unuka. S njegova desna sjedila je plavuša u dvadesetima koja je očito bila upraviteljica Dotinih štenara. Do nje je sjedio nesretan crno-bijeli graničarski škotski ovčar.

Rachel nije shvaćala što zapravo pas ondje radi. No Dot je u obitelji bila poznata po svojem šašavom odnosu prema psima (tu sažetu dijagnozu postavila je Rachelina majka Val; sama Rachel nije smatrala da u tome ima ičega čudnog, u usporedbi s Valinom strašću prema održavanju higijene). Bilo je sasvim moguće da je pas zapravo jedan od izvršitelja oporuke.

Gerald je krivo protumačio njezinu odsutnost izazvanu sjećanjem na Olivera kao uciviljenost zbog gubitka voljene osobe. »Možda vam se to sada čini previše, ali mi ćemo se za većinu pobrinuti umjesto vas. Ukratko ću ponoviti, u redu?«

Rachel počne okretati novu stranicu u svojem rokovniku. No listovi se rastvore točno na ljutitom popisu zadataka koji je sastavila dan prije — *spakirajte se, nazovite tvrtku za pohranu stvari, promijenite brave, rezervirajte odmor*. Ona požuri okrenuti list.

Dok je Gerald govorio, pravila je bilješke. Prije nego što na-
slijedi Dotinu kuću, pripadajuće psetarnice i utočište za napuštene
pse koje je bilo njihov dio, morat će se dogovoriti o procjeni vjero-
dostojnosti oporuke, zatim će odvjetnici poslati razne formulare,
porezna će izračunati porez na nasljedstvo koji valja platiti, ništa
neće biti njezino dok se ne podmiri barem dio i tako dalje i tako
dalje. No čak i dok je njezina olovka marljivo ispunjavala stranicu,
Rachel su prsa boljela od snažnoga osjećaja žaljenja.

Izgubila je deset godina života tek tako. Najbolje, najzrelije
desetljeće života. Nikada više neće dotaknuti Oliverovu crnu kosu
koju je nosio začehljanu od čela u stilu koji je, unatoč svim izgle-
dima, njemu dobro pristajao. Njegov miris nakon posla, taj težak,
muževan miris s njegove bijele košulje kada bi bacio jaknu zlatne
podstave preko njezina stolca...

»... i Gem, naravno?« doda plavuša, prekinuvši Racheline mi-
sli. Zbog njezina australskog naglaska to je više nalikovalo pitanju
nego izjavi. Širok osunčan osmijeh koji je uputila Rachel ukazivao
je na to da misli kako je to najbolji dobitak u ždrijebu.

Rachel zaškilji na zlatnu ogrlicu koja joj je visjela preko majice.
Megan.

»Oprostite, ne sjećam se da je u oporuci spominjan pas«,
reče, pogledom potraživši potvrdu od Geralda. »Zar je bio? Ispriča-
vam se, prošli je tjedan bio prava noćna mora za mene...«

»Dot me uputila da vas obavijestim o Gemu kada stignete
ovamo.« Megan pokaza na psa koji joj je sjedio do nogu otkako
je sastanak počeo, poslušan ali nekako zlovoljan, s repom i ušima
koji su mu tužno visjeli.

Izgleda uciviljenije od mene, pomisli Rachel uz žalac krivnje.

»Gemu je sedam godina i on je graničarski škotski ovčar. Dot
je željela da ga uzmete. Zapravo je to izričito naglasila, zar ne, Gem?
Za tebe samo poseban novi dom.« Nježno pogladi pseće paperjaste
crne uši, a on se nagne prema njoj.

»Ali ja baš nisam ljubitelj pasa«, pobuni se Rachel. Kada pro-
govori, pas podignu pogled prema njoj i ona ustukne pred sablasnim
ledenoplavim očima koje su joj proučavale lice kao da je životinja

pokušava prepoznati. Imaju li i drugi psi takve oči, pitala se. Činilo se kao da pogledom može prodrijeti u njezine misli i da zna kako je pred njim žena kojoj se na brigu ne mogu povjeriti ni kućne biljke.

»Dot vam ne bi ostavila Gema da nije smatrala da ste prava osoba za njega. Imala je urođen dar da ljude spoji s pravim psom«, objasni Megan vrlo ozbiljno. »Odmah je znala, čim bi ušli u sobu. Nikada ne bi dopustila da neki od njezinih psećih šticećenika ode s krivom osobom, čak ni kada bi je ta osoba moljakkala i preklinjala.«

Rachel baci pogled prema odvjetniku, očekujući da neprimjetno odmahne glavom na ovo Disneyevsko ludilo, ali Gerald se tek obazrivo smješkao. »Mene je sjajno spojila s dva mala ljepotana. Zvali smo je pseći posrednik.«

O, Bože, pomisli Rachel. Ja *sigurno* sanjam.

»Je li to obiteljska crta?« raspitivala se Megan. »To šaptanje psima?«

»Koliko ja znam, nije«, odgovori Rachel pristojno, a zatim se predomisli. »Zapravo, nije. Ne, nikako nije. Sestra i ja u djetinjstvu nismo smjele imati ni zlatne ribice. Ne znam odakle ta Dotina strast prema psima.«

No Dot u mnogo pogleda zapravo i nije bila tipičan član obitelji Mossop. Nije se udala s dvadeset četiri, nikada nije imala djece i nije se pojavljivala na redovitim obiteljskim okupljanjima koje je organizirala Rachelina majka Valerie i na kojima se gostilo voćnim kolačima i šerijem. Doduše, nije ni Rachel. Valina odluka da Dot postane Rachelina kuma prije njezina zagonetnog preseljenja u zrelijoj dobi u Longhampton pokazala se pametnom. Kako se Rachel činilo, Val je smatrala da je Dot na nećakinju prenijela svoje usidjelištvo kao neku vrstu nasljedne nesreće.

»Oprostite na primjedbi, ali vrlo nalikujete Dorothy«, primijeti Gerald tonom koji je odavao da to smatra komplimentom. »Izgledom, hoću reći. Nešto u ...«

Rachel je znala što želi reći. To su svi govorili. Da obje izgledaju poput ekscentričnih sufražetkinja s početka dvadesetog stoljeća. Ili poput anđela osvjetnika iz preraphaelitskoga razdoblja, s dugim nosovima i tamnim okruglim očima, tako malo nalik svjetloputosti

engleske ruže kakva je odlikovala Val i njezinu drugu kćer Ameliju. Rachel je godinama čeznula da bude zgodna kao Amelia. Tek ju je Oliver uspio uvjeriti u to da će izgledati izvanredno i kada joj bude osamdeset.

»Nosu?« predloži ona.

»... nešto u vezi s nosom«, dovrši Gerald, ponešto nervoznije. Rachel je znala da izgleda strogo čak i kada je opuštena. On pokuša popraviti dojam. »Dorothy je bila vrlo privlačna žena dok bi šetala imanjem sa svojim psima. Uvijek smo se pitali je li bila članica tajne službe ili neke druge...« Završi nespretno. »Možda zbog njezina samopouzdanja.«

»Znam«, reče Rachel nesretno.

Oliveru se uvijek sviđala Rachelina samouvjerenost. Njezin bezbrižan i uljudan način na koji se na sastancima odnosila prema klijentima, za koji je sama sebe gotovo uvjerala da je prirodan, a ne posljedica ispijanja velikih količina kave koja joj je pržila jetru ili njezine goruće potrebe da ga se dojmi.

»Pa, neke nam stvari *jesu* zajedničke«, popusti Rachel jer joj srce ponovno zatreperi. »Ali ne i ljubav prema psima, nažalost. Zaista to mislim, Megan«, doda, uhvativši obazriv smiješak s druge strane stola. »Nemam kamo s psom. Vrlo često putujem i radim po cijele dane.« Podigne dlanove.

U redu, možda trenutačno i ne radi po cijele dane i ne živi u stanu u Chiswicku, ali škotskog ovčara nikako nije htjela. Radila je u odnosima s javnošću, ne u produkciji Blue Petera*.

»Ah, ali Gem nije *pas*. Gem je više kao stari prijatelj. Nisi li? A ako je Dot mislila kako je suđeno da vi i Gem završite zajedno, onda ste sigurno par izišao iz raja.« Meganin veseo osmijeh najednom nestane i izraz užasa bljesne joj na licu. »O, Bože, žao mi je, to je doista zvučalo neobazrivo.«

»Kako bilo, dopustite da vam predam ključeve od kuće«, uključi se Gerald, iskoristivši priliku da skrene razgovor na drugu temu, pa posegne u ladicu za ključevima. »Siguran sam da jedva

* Dječji televizijski program na CBBC-u u kojemu redovito nastupaju životinje poput kornjača, pasa, mačaka i papiga.

čekate stići u Four Oaks i razgledati«, doda i klimnu prema Megan. »Megan će vas začas uputiti u način rada psetarnice.«

Psihički napori protekloga tjedna odjednom sustignu Rachel i sruše se na njezinu umornu glavu, baš kao i svakoga dana točno u tri. Ona osjeti neobuzdanu potrebu da bude sama s bocom vina, ispod pokrivača, u pidžami, a ne u suknji Marca Jacobsa koja joj se utisnula u struk jer je bila na rasprodaji, a njoj se previše sviđjela etiketa da bi potražila nešto drugo. Osim toga, mlade uspješne žene u tridesetima moraju biti dobro odjevene jer se ne mogu opravdati izgovorom da imaju djecu koja im bljučkaju po odjeći.

Gerald je pogleda sa savršeno odmjerenim izrazom suosjećanja dok joj je predavao velik svežanj ključeva s pričvršćenim urednim natpisima, ispisanim Dotinim urednim rukopisom.

»Tu je i pismo koje je Dorothy ostavila da se izvršitelju oporuke preda zajedno s ključevima, ali ostavit ću vam ga da ga pročitate nasamo.« Pređa joj tanku kuvertu koju ona zakači u džep na stražnjoj korici svoje bilježnice. »Kao što sam rekao, možemo se dogovoriti da procjenitelji svrate i obave svoj posao, pošalju formulare i ostalo. Možda biste mogli pregledati imanje da provjerite ima li kakvih dragocjenosti — ili se jednostavno možemo obratiti nekoj tvrtki za selidbe da izvrši procjenu?«

»Ne, ja ću to obaviti. Hvala svejedno.« Rachel pogleda jedno pa drugo, pitajući se što bi sada trebala reći. Val je, usprkos svim svojim manama, u takvim stvarima bila sjajna. Uvijek je znala pogoditi pravi ton mrmljanja. Sprovodi, vjenčanja, čitanja oporuka — njezina bi se majka bacila na posao čim bi se pojavio neki stariji član obitelji. Čitav je sprovod organizirala iz druge države i dala je da se Dot ukopa do njihovih roditelja, u rodnom Lancashireu. Kako se čini, bilo je baš nalik Dot to što je inzistirala da se oporuka pročita u Longhamptonu i da je pročita upravo njezin izvršitelj — Rachel.

Prema Rachelinu mišljenju, Val je bila jedina osoba koja bi se osjećala povrijeđenom da joj *nije* povjerena čitava zbrka s papirologijom.

Pas ju je promatrao tužnim, ledenim očima. Sjedio je savršeno mirno, no istodobno je izgledao toliko jadno da je Rachel stekla

dojam kako bi, baš kao i ona, radije bio sam u košari sa svojom kosti, ili što god je već bila pseća istoznačnica za bocu vina, nego prolazio kroz ovaj cirkus.

Megan se promeškolji u stolcu. »Mogu li vas zamoliti za uslugu, ovaj... gospodična Fielding?«

»Jednostavno Rachel, molim vas. I svakako«, odgovori Rachel, i više nego spremna da joj prepusti Gema kao uspomenu na Dot. Nažalost, to nije bilo ono što je Megan tražila.

»Možeš li me povesti do Four Oaksa? Ako ideš onamo?«

»Naravno. Ionako nisam sigurna da znam put«, odgovori Rachel. Svoje je riječi popratila smiješkom jer je Megan tako djelovala na ljude. Njezino je lice bilo živo i dobronamjerno, još uvijek osunčano usprkos tome što je sumornost veljače vani već tamnila nebo. Megan je svakako *bila* tip osobe za pse.

Megan je nastavila živahan monolog i kada su izišle iz ureda, pa sve do parkirališta. A kada je ugledala Rachelin automobil, njezina je brbljavost prerasla u oduševljenje.

»O, zar je ovaj tvoj?« dahnu kada Rachel pritisnu gumb za daljinsko otključavanje crnoga range rovera. »Ovo je upravo savršeno za Gema! Geme, pogledaj kakvo divno vozilo ima tvoja nova mama!«

Rachel se trgnu, ovaj put na to što ju je Megan nazvala »novom mamom«. »On je pas i ja nisam njezina mama, u redu?«

Dlanom protrlja lice i stisne umorne oči. Nije dodala da se, sada kada je napustila posao, range rover vraća u London čim *leasing* kuća od koje ga je uzela sazna za njezin novi status nezaposlene osobe.

Jednostavno ćeš morati pronaći novi posao, podsjeti se. S tvojim životopisom izbor je zaista velik. Čak i u recesiji, tvrtkama je potrebno uspješno predstavljanje u javnosti. *Osobito* u recesiji.

Megan i Gem promatrali su je s iščekivanjem i Rachel nije bila sigurna tko od njih dvoje izgleda spremnije da joj udovolji. Osjećala je jednaku krivnju zbog toga što će ih oboje iznevjeriti.

»Oprosti. Gle, ne znam kamo s njim. Hoće li mu biti dobro u prtljažniku?«

»Bit će mu dobro u prtljažniku ovakve veličine, ti sretniče«, odvrati Megan i otvori stražnja vrata. »Opa, ti putuješ bez mnogo prtljage«, primijeti kada ugleda Racheline dvije male torbe i kutiju usput potrpanih bezvezarija koje je pokupila na odlasku iz stana. To je bila još jedna stvar koja ju je oneraspoloživala: koliko je zapravo malo toga dragocjenog skupila u deset godina. »Koliko dugo ostaješ?«

»Ne znam.« Rachel prstima prođe kroz kosu što je podsjeti na sijede vlasi, pa uzdahne. »Iskreno mogu reći da sada nemam nikakve planove.«

»Vidjet ćeš kako će se stvari razvijati, ha? Tako je najbolje.« Megan potapša rub automobila. »Uskači, momče!«

Gem poslušno uskoči u Rachelin prtljažnik i skupčea se između njezine dvije kožne torbe Mulberry za kratka putovanja. Odmah je vidjela kako se duge pseće dlake primaju crnih presvlaka, ali bila je preumorna da o tome misli. Umjesto toga, zatvori prtljažnik i otvori vozačeva vrata.

»Zaista sam zahvalna na vožnji. Ovdašnji autobusi prilično su nepouzdati, ali takvim se tebi vjerojatno čini sve ovdje na selu. Pokazat ću ti put ako kreneš cestom iz Longhamptona prema Hartleyu«, govorila je Megan dok se penjala na suvozačevo sjedalo. Morala je malo poskočiti jer je bila gotovo trideset centimetara niža od Rachel. Stare traperice uvukla je u praktične čizme, a kada se smjestila, Rachel osjeti miris pasa i šampona *White Musk* iz Body Shopa. »Nije predaleko od grada, ali to već znaš zar ne?« Nakratko zašuti i posluša. »Je li to tvoj telefon?«

Rachel je znala da je to njezin telefon. Pozivna zvonjava bila je »Kas valkira*« što joj je govorilo da je zove majka. Pomisao da je zanemari i pravi se da vozi učini joj se primamljivom, ali Val je znala da je danas bila kod odvjetnika i neće odustati s pozivima. Zvat će je. I zvati. Bolje da to obavi odmah.

* Početak trećeg čina opere *Valkira* R. Wagnera — u filmu *Apokalipsa danas* (F. F. Coppola, 1979.) ta glazbena tema prati vožnju helikoptera dok napadaju vijetnamsko selo.

»Da«, reče i posegne u torbu. »Jest. Oprosti, moram se javiti. Neću dugo.« Iskliznu iz automobila i prisloni telefon na uho. »Halo, mama?«

»Jesi li se već sastala s odvjetnikom? Je li došlo do pogreške u oporuci?« Val nikada nije okolišala. »Tvoj tata i ja raspravljali smo o tome i on misli da možda postoji pismo od Dot u kojemu objašnjava kako ti sve trebaš podijeliti. Mislim, kod odvjetnika. Misli da je njoj možda bilo jeftinije sve ostaviti tebi, a zatim da ti podijeliš sve sa sestrom, umjesto da to obavlja službena osoba.«

Rachel puhne kroz nos. Taj je razgovor počeo prije četiri dana. Val je uvijek nastavljala točno gdje je posljednji put stala. »Mama, postoji pismo, ali još ga nisam otvorila. I možeš li prestati predstavljati čitavu stvar kao da sam ja kriva za sve? Nisam baš ovo očekivala, znaš. Sigurna sam da mogu pronaći neke stvari koje bi se sviđjele Ameliji. Ne mislim da je Dot to učinila kako bi nekoga *kritizirala*.«

»Nemoj me krivo shvatiti, ja ne krivim Dot«, ustraje njezina mama, nastojeći da zvuči pravedno. Val je uvijek bila poštena i dopustila bi drugima da je uvjere u svoje tvrdnje, čak i kada im nije sasvim vjerovala. Osobito kada im nije vjerovala »Dot je jednostavno bila takva — naviknula se živjeti sama, bez polaganja računa i bez brige za druge — ali nije riječ samo o Ameliji. Grace i Jack također bi trebali imati nekakvu uspomenu na svoju pratetu.«

Rachel se othrvava iskušenju da istakne kako briga o čoporu raznolikih pasa i nije nešto što bi čovjeka učinilo slobodnim i nesputanim. Ljutila ju je pretpostavka njezine obitelji da život bez djece podrazumijeva lude provode u noćnim klubovima i razuzdano udovoljavanje vlastitim željama. »Želiš li psa?« predloži napola u šali. »Ima ih koliko hoćeš.«

Začuje dubok udah zaprepaštenja, udaljen tristotinjak kilometara. »Molim? Ne! To bi bilo sasvim neodgovorno! Što je s alergijama? Morala bi najprije razgovarati s Amelijom, Rachel. Ne, lijep srebrni komplet četka za kosu bio bi prikladan za Grace. Nekoć je pripadao našoj mami. A kada je o Jacku riječ, mislim da je Dot malo i pecala, usudila bih se reći da negdje postoji i skupocjen štap za pecanje.« Zatim zastane. »I nemoj otkriti da sam ti to rekla,

Rachel, ali Ameliji bi sada dobro došla pomoć u troškovima za dje-
te. Dječje potrepštine stoje gomilu novca. Sigurna sam da je Dot
ostavila kakvu ušteđevinu koju bi mogla...«

»Mama, prestani«, prekine je Rachel. »Odmah ću te riješiti
brige. Nema nikakvog novca.«

»Molim?« odgovori Val u nevjerici.

»Nema novca. Tu je kuća i posao oko štenara, ali kada se plate
radnici i odvjetnik, neće ostati ništa.«

»Ali... kako? Imala je polovicu novca od tatine kuće i nije ga
imala potrošiti na koga osim na sebe!«

Rachel je mogla osjetiti kako između riječi kulja povrijeđe-
nost. Nije bila riječ samo o novcu, znala je. Val je bila pretjerano
velikodušna. Na svoj način, bila je spasiteljica baš kao i Dot, ali ne
pasa nego ljudi. Uvijek je pomagala, odlučno stavljajući druge ispred
sebe, vozeći starije u bolnicu u svojoj crvenoj fiesti ili perući rublje
za izgubljene obudovjele susjede.

»Sigurno je potrošila veći dio na pse, mama«, odvrati Rachel,
obilazeći auto. »Ali to je bio njezin izbor.«

S druge strane linije Val zašuti i Rachel je znala da broji do
deset radije nego da kaže što misli. Čula je kako netko u pozadini
nešto viče.

»Što kažeš, Ken? O, tvoj tata pita možeš li potražiti Dorot-
hyne... Dorothyne što? Govori glasnije! Dorothyne albume Ackera
Bilka.«

Rachel se okrenu na peti i pogleda prema Megan koja je još če-
kala u vozilu. »Ovo nije sajmišna rasprodaja«, pobuni se. »Gledajte,
kada oporuka postane pravovaljana, možete doći i sami potražiti što
želite. Što kažete na to?«

»Ne bismo se htjeli nametati, a osim toga, ovdje imam ob-
veze, svoje štice iz hospicija koje računaju na mene i tvogega
oca — ne mogu tek tako sve ostaviti«, zadihala se Val.

Ali ja mogu, doda Rachel u sebi.

»Onda? Kakvi su ti planovi?« nastavi Val. »Hoćeš li je pro-
dati? Tako velika kuća zahtijeva mnogo održavanja, a ti si sâma.

Uvijek sam govorila tvojem ocu, to je obiteljska kuća, puno prevelika za Dot sâmú.«

Rachel se zagleda u druge automobile na parkiralištu odvjetničkog ureda. Primijetivši srebrni jaguar identičan Oliverovom, osjeti kako joj glavu steže škripac.

»Rachel? Jesi li još ondje?«

»Jesam, mama«, odgovori, pritisnuvši prstima korijen nosa i čvrsto zažmirivši.

»Jesi li i sada tamo? Pokušala sam te sinoć nazvati u stan, ali nije bilo odgovora. Više mi ništa ne govoriš«, nastavi Val nešto nježnije. »Neke se djevojke vole povjeravati svojim majkama. Amelia uvijek svraća s dječicom, a za tebe nikada ne znam jesi li uopće u zemlji.«

»Padam s nogu od posla, mama«, odvrati Rachel, odlučna da završi taj razgovor prije nego što pođe starim, neproduktivnim tokom. Morala bi joj u nekom trenu reći za otkaz, no barem joj nije morala govoriti da je prekinula s Oliverom.

Rachel je o tome dobro razmislila prije nekoliko godina i odlučila da je lakše pretvarati se da nije u vezi i nositi se s Valinim dosađivanjem o tome kako bi trebala »pronaći muškarca s kojim će se skrasiti«, nego objašnjavati svoj složen odnos s čovjekom tako nepodobnim kao što je bio Oliver Wrigley. Da ironija bude veća, jedina u obitelji koja je uopće znala za Olivera bila je Dot, no i njoj je Rachel ispričala samo osnovno.

»Posao nije sve u životu«, podsjeti je Val. To mi nimalo ne pomaže, pomisli Rachel jer mi to govori žena koja je domaćica od 1969., zahvaljujući tatinoj predanosti stomatologiji. »Ne postaješ ništa mlađa.«

»Zar netko postaje?« otrese se Rachel i vrati prema automobilu.

Naglo se okrenuvši, suoči se s parom svijetlih očiju. Gem je zurio u nju kroz stražnje staklo i Rachel iznenađeno ustukne.

Sjedio je poput stražara, s jednom šapom na njezinoj kutiji punoj stvari, nakrivivši glavu kao da je mogao čuti drugu stranu telefonskog razgovora. Jedno mu se crno uho preklopilo, dok je

drugo stršalo u zrak, otkrivajući nježnu ružičastu kožu s mrljicama bijelog paperja. Doimao se ponosnim što može čuvati njezina zemaljska dobra, željan da bude koristan, nesvjestan da nova vlasnica u svojem nesređenom životu nema mjesta za njega.

Nerazumna navala sućuti preplavi joj prsa i, na svoje iznenađenje, ona osjeti da je na trepavicama škakljaju suze.

Možda je to rani znak menopauze, pomisli zlovoljno. Raznježiti se nad životinjama. Možda se upravo to dogodilo. Tijelo je obavještava da će se oglasiti posljednji zvižduk vlaka i da bi se valjalo opskrbiti mačkama.

»Rachel! Reci nešto!« Val je još uvijek bila na vezi, nadajući se izljevu osjećaja u Amelijinu stilu.

»Mama, nazvat ću te poslije«, odgovori.

»Moramo o mnogočemu razgovarati«, reče Val.

»I ne zaboravi albume Ackera Bilka!« viknu prigušen glas.

»I ne zaboravi...« počne ponavljati Val.

»Znam«, prekinu je Rachel. »Čula sam ga i prvi put.«

Prekine vezu, a iza stakla Gem počne dahtati. Usta mu se razvuku u osmijeh, isplažena ružičasta jezika.

»Nemoj se previše udomačiti«, upozori ga Rachel.